

Examen 2008/09 -2

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/06/2009	11:15

05.056R10R01R09REEV€
05.056 10 01 09 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- **En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? Quant?**
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Quan els bancs venen actius tòxics i la gent s'espanta, l'economia entra en crisi només si els bancs s'arruïnen
 $V \wedge G \rightarrow (E \rightarrow A)$
- 2) Si els bancs s'arruïnen llavors els directius se'n van a l'atur si l'economia entra en crisi.
 $A \rightarrow (C \rightarrow D)$
- 3) Si no passa que els directius se'n van a l'atur quan els bancs venen actius tòxics, llavors la gent s'espanta només quan la economia entra en crisi
 $\neg(V \rightarrow D) \rightarrow (G \rightarrow E)$

Àtoms:

- V = Els bancs venen actius tòxics
- A = Els bancs s'arruïnen
- E = L'economia entra en crisi
- G = La gent s'espanta
- D = Els directius se'n van a l'atur

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) Hi ha professors que no són prestigiosos però que ensenyen certes destreses.
 $\exists x [P(x) \wedge \neg PR(x) \wedge \exists y (D(y) \wedge E(x,y))]$
- 2) És necessari ensenyar alguna destresa interessant per ser un professor amb prestigi.
 $\forall x [\neg \exists y (D(y) \wedge I(y) \wedge E(x,y) \rightarrow \neg(P(x) \wedge PR(x)))]$
- 3) Si tots els professors que ensenyen matemàtiques són prestigiosos, llavors les matemàtiques ensenyen alguna destresa.
 $\forall x [P(x) \wedge E(x,a) \rightarrow PR(x)] \rightarrow \exists x [D(x) \wedge E(a,x)]$

Domini: qualsevol conjunt no buit

Predicats:

- P(x): x és un professor
- PR(x): x és prestigiós
- E(x,y): x ensenya y
- D(x): x és una destresa
- I(x): x és interessant

Constants:

- a: "matemàtiques"

Problema 2

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que el següent raonament és correcte. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$$T \rightarrow (\neg U \rightarrow W), U \rightarrow S, \neg W \vee U \therefore T \rightarrow S$$

1	$T \rightarrow (\neg U \rightarrow W)$	P
2	$U \rightarrow S$	P
3	$\neg W \vee U$	P
4	T	H
5	$\neg U \rightarrow W$	$E \rightarrow 1,4$
6	U	H
7	U	It 6
8	$\neg W$	H
9	$\neg U$	H
10	W	$E \rightarrow 5,9$
11	$\neg W$	It 8
12	$\neg \neg U$	$I \neg 9,10,11$
13	U	$E \neg 12$
14	U	$E \vee 3,7,13$
15	S	$E \rightarrow 2,14$
16	$T \rightarrow S$	$I \rightarrow 4,15$

Problema 3

El raonament següent NO és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned} &A \rightarrow C \\ &\neg C \vee B \rightarrow \neg D \\ &\neg(\neg A \rightarrow D) \\ &\neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow (C \rightarrow A)) \\ &\therefore \neg C \wedge B \rightarrow A \end{aligned}$$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$$A \rightarrow C$$

$$\neg A \vee C$$

$$\text{FNC}(A \rightarrow C) = \neg A \vee C$$

2ª Premissa

$$\neg C \vee B \rightarrow \neg D$$

$$\neg(\neg C \vee B) \vee \neg D$$

$$(\neg \neg C \wedge \neg B) \vee \neg D$$

$$(C \wedge \neg B) \vee \neg D$$

$$(C \vee \neg D) \wedge (\neg B \vee \neg D)$$

$$\text{FNC}(\neg C \vee B \rightarrow \neg D) = (C \vee \neg D) \wedge (\neg B \vee \neg D)$$

3ª Premissa

$\neg(\neg A \rightarrow D)$

$\neg(A \vee D)$

$\neg A \wedge \neg D$

$$\text{FNC}(\neg(\neg A \rightarrow D)) = \neg A \wedge \neg D$$

4ª Premissa

$\neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow (C \rightarrow A))$

$\neg\neg A \vee (\neg B \rightarrow (C \rightarrow A))$

$\neg\neg A \vee (\neg\neg B \vee (C \rightarrow A))$

$\neg\neg A \vee (\neg\neg B \vee (\neg C \vee A))$

$A \vee (B \vee (\neg C \vee A))$

$A \vee B \vee \neg C$

$$\text{FNC}(\neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow (C \rightarrow A))) = A \vee B \vee \neg C$$

Negació de la conclusió

$\neg[\neg C \wedge B \rightarrow A]$

$\neg[\neg(\neg C \wedge B) \vee A]$

$\neg C \wedge B \wedge \neg A$

$$\text{FNC}\neg[\neg C \wedge B \rightarrow A] = \neg C \wedge B \wedge \neg A$$

El conjunt de clàusules obtingudes és:

$$S = \{ \neg A \vee C, C \vee \neg D, \neg B \vee \neg D, \neg A, \neg D, A \vee B \vee \neg C, \neg C, B, \neg A \}$$

La clàusula $\neg A$ subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ C \vee \neg D, \neg B \vee \neg D, \neg A, \neg D, A \vee B \vee \neg C, \neg C, B \}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen $\neg D$ ja que no tenim cap clàusula amb D .

$$S = \{ \neg A, A \vee B \vee \neg C, \neg C, B \}$$

La clàusula B subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$S = \{ \neg A, \neg C, B \}$$

És obvi que aquest conjunt no permet obtenir la clàusula buida.
D'aquesta manera podem afirmar que el raonament NO és vàlid.

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$$\begin{aligned}\forall x(\neg D(x) \rightarrow \exists y(B(y) \vee E(x,y))) \\ \forall x \forall y(E(x,y) \rightarrow \forall z A(z)) \\ \forall x(A(x) \rightarrow D(x) \wedge \exists z C(z,x)) \\ \therefore \forall x D(x) \vee \exists y B(y)\end{aligned}$$

Cerquem les FNS

1ª premissa

$$\begin{aligned}\forall x(\neg D(x) \rightarrow \exists y(B(y) \vee E(x,y))) &= \\ \forall x(D(x) \vee \exists y(B(y) \vee E(x,y))) &= \\ \forall x(D(x) \vee B(f(x)) \vee E(x,f(x))) &= \\ \mathbf{D(x) \vee B(f(x)) \vee E(x,f(x))}\end{aligned}$$

2ª premissa

$$\begin{aligned}\forall x \forall y(E(x,y) \rightarrow \forall z A(z)) &= \\ \forall x \forall y(\neg E(x,y) \vee \forall z A(z)) &= \\ \mathbf{\neg E(x,y) \vee A(z)}\end{aligned}$$

3ª premissa

$$\begin{aligned}\forall x(A(x) \rightarrow D(x) \wedge \exists z C(z,x)) &= \\ \forall x(\neg A(x) \vee (D(x) \wedge \exists z C(z,x))) &= \\ \forall x(\neg A(x) \vee (D(x) \wedge C(g(x),x))) &= \\ \forall x((\neg A(x) \vee D(x)) \wedge (\neg A(x) \vee C(g(x),x))) &= \\ \mathbf{(\neg A(x) \vee D(x)) \wedge (\neg A(x) \vee C(g(x),x))}\end{aligned}$$

Negació de la conclusió

$$\begin{aligned}\neg(\forall x D(x) \vee \exists y B(y)) &= \\ \exists x \neg D(x) \wedge \forall y \neg B(y) &= \\ \mathbf{\neg D(a) \wedge \neg B(s)}\end{aligned}$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{ D(x) \vee B(f(x)) \vee E(x,f(x)), \neg E(u,v) \vee A(z), \neg A(w) \vee D(w), \neg A(w) \vee C(g(w),w), \mathbf{\neg D(a), \neg B(s)} \}$$

Clàusules Troncals	Clàusules laterals	
$\neg D(a)$	$D(x) \vee B(f(x)) \vee E(x,f(x))$	Substituïm x per a
$B(f(a)) \vee E(a,f(a))$	$\neg E(u,v) \vee A(z)$	Substituïm u per a i v per f(a)
$B(f(a)) \vee A(z)$	$\neg A(w) \vee D(w)$	Substituïm z per w
$B(f(a)) \vee D(w)$	$\neg D(a)$	Substituïm w per a
$B(f(a))$	$\neg B(s)$	Substituïm s per f(a)
$\square$		

Problema 5

Indiqueu l'opció correcta per al raonament: $\forall x \exists y [Q(x) \rightarrow P(y,x)] \therefore \exists y \forall x [Q(x) \rightarrow P(y,x)]$

- 1) No és vàlid. Un contraexemple és:
Domini: $\{1,2\}$
 $Q(1) = Q(2) = \text{cert}$
 $P(1,1) = P(2,2) = \text{cert}; P(1,2) = P(2,1) = \text{fals};$
- 2) No és vàlid. Un contraexemple és:
Domini: $\{1\}$

$$Q(1) = P(1,1) = \text{fals};$$

3) No és vàlid. Un contraexemple és:

Domini: {1, 2}

$$Q(1) = Q(2) = \text{cert}$$

$$P(1,1) = P(1,2) = \text{cert}; P(2,1) = P(2,2) = \text{fals};$$

4) El raonament donat és vàlid i, en conseqüència, no serà possible trobar cap contraexemple.

Amb un domini d'un element el raonament donat es pot escriure:

$$Q(1) \rightarrow P(1,1) \therefore Q(1) \rightarrow P(1,1)$$

I cap interpretació no en serà un contraexemple.

Amb un domini de dos elements tenim:

$$\forall x \exists y [Q(x) \rightarrow P(y,x)] \therefore \exists y \forall x [Q(x) \rightarrow P(y,x)]$$

$$[(Q(1) \rightarrow P(1,1)) \vee (Q(1) \rightarrow P(1,2))] \wedge [(Q(2) \rightarrow P(2,1)) \vee (Q(2) \rightarrow P(2,2))]]$$

$\therefore$

$$[(Q(1) \rightarrow P(1,1)) \wedge (Q(1) \rightarrow P(1,2))] \vee [(Q(2) \rightarrow P(2,1)) \wedge (Q(2) \rightarrow P(2,2))]]$$

Amb la primera interpretació tenim:

$$[(V \rightarrow V) \vee (V \rightarrow F)] \wedge [(V \rightarrow F) \vee (V \rightarrow V)] = V$$

$\therefore$

$$[(V \rightarrow V) \wedge (V \rightarrow F)] \vee [(V \rightarrow F) \wedge (V \rightarrow V)] = F$$

Aquesta interpretació sí és un contraexemple perquè fa certa la premissa i falsa la conclusió.

Amb la tercera interpretació tindríem:

$$[(V \rightarrow V) \vee (V \rightarrow V)] \wedge [(V \rightarrow F) \vee (V \rightarrow F)] = F$$

$\therefore$

$$[(V \rightarrow V) \wedge (V \rightarrow V)] \vee [(V \rightarrow F) \wedge (V \rightarrow F)] = V$$

Però aquesta interpretació NO és un contraexemple.